

Nro. 33.

A' FELS. CSÁSZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indult Bétsből, Kedden Aprilis 23-ik napján
1805-ik elztendőben.

Nagy Britannia.

Londonból, Aprilis' 2-dikán. — Eppen most ilyen jelentést függesztettek ki a' Loyd kávéházában: —

„Olyan hírek érkeztek, hogy egy Frantzia tengeri hadi erő Napnyugoti Indiában Martinique szigetéhez Febr. 18-kán megérkezett, 's egy három emeletü ellenséges hajó, más két 74 ágyus hajókkal együtt, Dominica vagy Dominique szigete mellett megjelent, és oda fegyvereket tett ki. Az ott lévő Anglus előljáró egy fegyveres tsoportal, a' mellyet hamarjában öfzse gyűjthetett, a' Prince Rupert nevü erőllégbe vette-bé magát. A' sziget' fővárosa Roseau a' körülette

K k

fekvő vidékkel egyetemben, kapitulációra lépett. “

Ezen hírral a' Princz Rudolf nevű postahajó érkezett-meg Jamaikaiból Falmouthoz. A' történeteket azért nem lehet még most körülállásosabban kihirdetni, hogy a' leveleknek megfűstöl-tetésekkel sok idő telvén-el, későn adattathattak-ki. De olyan beszéd támadott, hogy Dominicán kívül több Napnyugoti szigeteinkre is ki szállot-tak az ellenséges seregek, a' mellyek között St. Lucia szigete különösen megneveztetik. — Ez a' Guadaloupe és Martinique között fekvő Dominica szigete, a' mellynek ezen nevezetet Columbus Christoph azért adta vólt, minthogy valárnap találtra, nem nagy ugyan, hanem egyéb termésein kívül különösen a' dohánynak termesztéséről igen híres. Lakosainak száma valami 10 vagy 12 ezerre tétetik, a' kik egy-harmadrészt Europai származású fehér emberek. — St. Lucia szigete sokkal nagyobb és nevezetesebb kolonia.

Mostanában már hinni kezdik Londonban mindenek, hogy az a' hajós sereg, a' melly a' Contre-Admirál Misziefzi vezérlése alatt, Ofztályos Generalis Regnier társaságában néhány ezer fegyveres emberekkel a' Rocheforti kikötő helyből kivez-zett vólt, jelent légyen meg Napnyugoti Indiában, és tette az Anglus szigeteknek partjaik mellett ezt a' véletlen látogatást.

Minthogy Admiralis Cochrane, a' ki ezen ellenséges hajós seregnek felkeresésire küldtetett, Mártz. 9-dikén Madera mellett evezvén-el, útját Barbadoes felé folytatta, gondólni lehet, hogy már ekkor ő is meggyőződött vólt a' felől, hogy

Napnyugoti India felé evezett volna el Miszieszi. Sőt egy sebessen evező Fregátot is küldött oda a' melly által Admiralis Hoodnak hírül adatta a' Fr. hajóknak meneteleket.

A' mi Breſti kikötőhely szája előtt egy idő óta vigyázaton álló Admirálisunk Cotton, olyan tudósítást tett, hogy nagyobb erőre van szűksége, minthogy a' kikötőhely belső öbléből 22 ellenséges Linea hajók állottanak ki a' külső öblbe, ő pedig csak 17 Linea hajókkal állana a' kikötőhely szája előtt. A' Cotton kívánságára azonnal 4 vagy 5 Linea hajók eveztek-el Ports-mouthból Breſt felé, a' mellyek között van a' 120 ágyus Hibernia is.

Nem soká azután ismét érkeztek tudósítások a' Breſt előtt álló Anglus hajós seregtől, a' mellyeknek summáson e' vólt foglalatok: — „A' Breſti ellenséges hajós sereg a' Camareti öblbe kinyomulván, vasmatskáltott kihánta, és a' paron lévő battériák (lántzok) védelme alá állott. Mind ötfzfe 36 hadi hajókat lehetet sorjában megfoglalni, a' mellyek között 22 Linea hajók és 4 nagy Fregátok találtaknak. Fegyveres sereg is nem kevés ül rajtok. Valóságos tzelja-e az ellenségnek a' kievezés, vagy pedig csak demonstratio, oly fenyegetőzés, a' melly által más hajós seregeinek egyéb kikötőhelyekből való kievezéseket akarja titkólni, még nem lehetett tudni, de nem sokáig maradhat titokban. Admirális Cotton meg akarta ezen hadi sereget a' Camerati öblben támadni: hanem a' nagy köd miatt nem boldogulhatott fel tett tzeljában. — Az ellenség ezen mozdulásainak azonközben a' lett ránk néz-

ve a' következése, hogy a' mi kikötőhelyeinkben is minden hadi hajók és tengeri emberek, úgy mondván egyfzerre lábra keltek, és felelevenedtek, és minden Linea hajók, a' mellyek még eddig valamely tzélra kirendeltetve nem voltak, a' kivezéste parantsolatot vettek.

Nem kevefebb gondot adtak Ministereinknek mostanlág a' Napkeleti Indiai környülállások, a' hol tsak nem olyan nevezetesse és félelmessé kezdett lenni a' Holkár nevezet, mint a' Tipp o-Sajb nevezett vólt valaha. A' Monson megvertetetésének híre egyéb kedvetlen híreket is szült az ólta, a' mellyek ha nagy részint meg nem valóságosúltak is, leg alább sok nyughatatlankodásra szolgáltattak a' nemzetnek alkalmatosságot. Nem kevésbé rettentette vala meg egyebek között a' véghetetlen kintsel bíró úgy nevezett Napkeleti Indiai Kereskedő Társaságot az, hogy az ott lévő Anglus vezér Gen. Lake, Holkár által maga is igen meg verettetett volna, 's hogy ez már Agra várát ostromolná. E' nem volt ugyan igaz, és tsak azok által költetett és hirletetett volt-el, a' kik a' nevezett Társaság' váltópapiroffainak becsit meg akarták tsökkenteni: hanem igaz az egyéb eránt, hogy a' mi Agrából érkezett magános leveleink külömben elég szomorúak. Seregeink sok féle fogyatkozást szenvednek; Holkár Fejedelem jól bírja magát; 170 ágyui, 24 Batalion gyalogsága, és 25 ezer lovassai állanak készen a' tsatázó mezőn.

A' Monson szerentsétlen expeditziójáról egy ujjabb levelet hirdettek-ki az Anglus Ujságok, a' mellyet egy Anglus tizt irt onnét, 's a' mellynek ez

a' foglalatja; — „A' Monfon állapotja kedvetlenebb volt, mint eleinten hallottuk. A' Rampoorai erősségből Augusztus 21-kén indult ki, a' kol fegyveres tsoportjának nagy részét hátra hagyni kén-telenített, rész szerént az eleségnek-kevés volta miatt, rész szerént pedig azért, hogy a' Holkar számos ágyuzó serege ezen vártól nem nagy távolságra lévén, azt félteni lehetett tőle. Monfon a' mi szövetségesünkkel a' Scindia nevű Fejedellemmel való egygyesülhetésbe helyeztette volt reménségét, a' ki azt ígérte neki, hogy 6 Batalionokkal és 21 ágyukkal öfzfe fogja magát tsatolni véle. Még egy más Fejedelem t. i a' Jyapoori Raya is segítségét ajánlott neki: hanem a' Holkar közelgetése azt okozta, hogy ezen Fejedelmek minnyájan jobbnak találták othon maradni, mint sem szavokat megtartani. Aug. 21-kére a' Bannapataka mellé érkezvén Monfon, és ezt megáradva találván, a' kastát 6 Kompánia katonáknak őrizetek alatt két tsolnakon a' tulsó partra által küldötte, a' mellyben az ellenség öt telyességgel nem akadályoztatta. Monfon maga egy Batalionnal az innenfő partron maradt, hogy, ha a' szükség kivánni találja, amazoknak vizszajöveleteket fedezze. A' patak' árja 24-dikre elmúlván, az ellenség azon, néhány helyen kereftül gázolt, és egy számos lovas tsoport Monfonra még az nap 10 órakor rá is ütött, hanem ezt Monfon bátran fogadván, vizsza verte. Az alatt 12 óra felé az ellenséges gyalogság is megérkezett az ágyuzókkal egygyütt. Monfon most is bátorsággal fogott a' dologhoz; bajonétokkal rontván rá az ellenségre, azt eleinten nem tsak vizsza nyomta, ugy hogy

ágyui között is el vett nyoltzat: hanem végezet-
re a' nagy ágyú tűznek ellene nem álhatván, hátat
adni kénytelenítettett, 's egy tiszten és 127 embe-
ren kívül egész Batalionnya özfze vagdaltatott,
kik között volt az Adjutánsa és Tolmátsa is. Meg-
maradott embereivel azután egész éjjel folytatta
Ghur felé az útat, a' hova 25 ikben 10 órakor
megérkezhén, azon kassát is ott találta, a' melyet
a' vizen által előre elküldött vólt, olyan remén-
séggel, hogy Scindiahoz jutván, ez azt védelmez-
ni fogja. Scindia ellenben, a' helyett hogy
szóvának állott vólna, azt kívánta a' Monfon kints-
tármesteritől, hogy a' kassát a' véle lévő ágyuzó
készülettel egyetemben adja által néki, melyet ez
ts. lekedni nem akarván, Scindia ellenséges módon
kezdett az Anglus néppel banni a' melly környül-
állítás arra indította a' kintstármestert, hogy útját
nagy liettséggel a' kassával egygyütt Ghur felé ve-
gye. A' hitefzegett, még ezen gyenge várban is
néhány versben próbát tett 10 ágyuival ellenünk,
hadam mindenkor vizsgálva verettetett, míg végezet-
re a' Monfon érkezését észébe vévén, ágyuit viz-
sza vontatta, és magát Holkarral özfze tsa-
tolta. —

„Itt Ghurban sem fokáig nyughatott Monfon;
26 ban reggel már a' város körül feküdt Holkar,
és a' várost felkérte, 's ha szintén semmi jó vá-
laszt nem kapott is, tsakugyan elérte azt a' tziel-
jét, hogy spionnyai által a' Seapoys, vagy Anglus
szolgálatban lévő Indus katonákat eltsábitotta; a'
kik között egy egész Kompaniánk által állott hoz-
zá. Ezen éjjel oda bagyta Monfon szüntelen va-
ló verekedés közben Ghur várossát is. Utjában

Aug. 27-kén este egy 14 ezer lovasokból álló ellenséges seregtől vétegett körül, a' midőn a' miénk négy szögletű hadi rendet formálván, úgy védelmeztek bajonétjaikkal magokat. Monson, és a' több tisztek közzül azok, a' kik a' Tippos-Sajb ellen vívelt háborukban is szolgáltanak, azt mondják, hogy ennél rettentőbb öszfzetsapásban még soha jelen nem voltak. Az ellenség 500 embert hagyott halva a' tsatázó mezőn. Innen is tovább utazván, Surveyben egy nyugvó napot tartottunk, melly milyen lehetett légyen, meg lehet itélni abból, hogy az azt követett éjjeli elindulásnak alkalmatosságával a' nagy rendeltenség miatt, minden csoportjaink azon az úton indultak-el, a' melyet bátorságosabbnak gondoltak lenni; Monson csak maga maradt 5 tisztekkel. Innentől fogva Agra váráig vállottunk leg több kárt, azért, hogy a' felzendült nép apró csoportokban utazó seregeinkre itt ott rá rohanván, mindenütt vesztegette őket. En még nem láttam ilyen keserves környűllást; sebes tisztjeinknek békötözgetésekre sem lévén időnk, megtsonkálva, kit kéz kit or nélkül, szemléltünk, letsüggesztett fejekkel lóhátaikon ülve, sok szenvedéseik és sok elfolyt vérek miatt ellankadva, megérkezni, Végezetre megérkeztünk Agra várossaiba. Az 5 napok alatt tett útat egy szakadatlanúl tartó tsatánál egyébbnek nem nevezhetjük. Leg terhefőbb még az, hogy a' lakólok felköltek ellenünk; minthogy ismét egy ujj táborozás által kell őket engedelmeffégre kényszerítenünk. Mi a' Holkár további tzelezése, nem tudjuk: kettség-kívül Delhi felé fogja fegyverinek nagyobb erejit fordítani."

Az Irlandiai Katolikusoknak esedező levelek, a' melyben ők a' Parlamentomhoz és Királyhoz folyamodtak, summáson ezeket a' pontokat foglalja magában: Hogy ők a' Parlamentom' tagjaivá választathassanak — minden féle magistratus, polgári, hadi, és tengeri hivatalokat viselhessenek — tzh-béli jufokkal birjanak — a' Parlamentom béli választásoknak alkalmatosságokkal a' választás jussát gyakorolhassák, 's hogy végezetre az ezen jufok ellen eddig hozatott minden törvények visszavétetteffenek. Több mint 100 fő személyek irták neveiket ezen esedező levél alá.

Mint az esedezők állapotja kívánta, igen mérseklert és tisztelleges kifejezésekkel kézfittetett az ő esedező levelek: — „

„Mi alábbirták (igy kezdik előadásaikat az esedezők) valamint önnön magok úgy az Irlandiai több Római Katholikusok neveikben terjelztik alázatos esedező leveleikben elötökbe, hogy ők a' magok igen kegyes Királyoknak tulajdon személyéhez, familiájához és uralkodószékéhez nagy hajlandósággal viseltetnek; azon jóltévő törvények eránt, a' melyek az ő F.ge atyai országlása alatt az ő boldogittatások végett kiadattattak, buzgó háladatosság által elevenittetnek; és hogy ők a' Nagy Britanniai Konstitutziónak tsudára méltó fundamentomait, mások felett való és eltökéltett szertet nélkül nem tekinthetik. Az esedezők megjegyzi alázatossággal, hogy ők az ő F.ge R. Kath. alattvalói eleibe szabatott hitet, annak egész szolennitasszaival megegygyező és közönséges módon letették. Az esedezők engedelmet kérnek, hogy terjelzthessék ő F.ge eleibe, hogy ők ezen hitnek

letétele által a' következendőkre kötelezték légyen le magokat, u. m: — „

„Hogy ők ö Kir. Felségéhez, tartozó hűséggel és engedelmefféggel vífeltetni fognak, ö F.gét minden özfzreesküvés és egyéb próbatételek ellen, a' melyek az ö F.ge élete, koronája, és méltósága ellen tétetődhetnének, védelmezik, az ö F.ge és örökösei ellen intéztetö minden mesterkedéseket béjelentenek, és a' Királyi Koronának az ö F.ge Familiájában való megmaradásáért, mindent, a' mi tsak töllök kitelik, elkövetnek — hogy ők ezen hitnek letétele által minden függést és engedelmefféget, a' mely által máshoz valakihez kötelezhetnének, és a' ki ezen Koronához valamely just formálna, elesküdtek — hogy ők azt az állitást hogy t. i. valakit azon okon, hogy eretnek volna, bántani, igasság volna, megvetik — hogy ők ezen állitást, hogy az ember az eretneknek tett ígéreteit megtartani nem tartozna, nem keresztényi és istentelen tudomáynak esmérik — hogy ők ezen vélekedésnek, hogy a' Fejedelmeket, a' kik a' Pápa és Concilium által excommunicaltatnak, alattokvalóik és más személyek le tehetnék és megölhetnék, esküvéffel elleue mondanak — hogy ők nem hízik, hogy a' Pápa, vagy másakár mely idegen Hatalmasság, Hertzeg, Prælatus, vagy Status és akarmi uralkodó ezen Birodalomban valamely elfőséggel és felsőléggel birna vagy birhatna — hogy ők meggyözödvé hízik, hogy semmi magában igasságtalannak, erköltstelennek, vagy vétkesnek találtató tselekedet, igasságosnak és menthetőnek lenni nem tartathatik, oly fogás alatt, hogy a' Sz. Egyház jawaért, vagy valamelly Papi

Hatalmassághoz vífeltető engedelmeffégből történ-
 ne — hogy a' Hit' ágazatai közzé telyefféggel
 nem tartozna, hogy valaki büntehetetlen légyen
 — hogy ők nem hízik, hogy nekünk valamely
 bünös tselekedetünk, valakinek tsupa szabad aka-
 ratja által megbotsáttathatna, hanem inkább azt
 hízik, hogy minden, a' ki töredelmes megbánás
 és álhatatos 's eltökélt megjobbulásra való töre-
 kedés nélkül a b f o l u t i o t kap, a' helyet hogy
 bünének botsánatját nyerné, inkább ujj szentség-
 töréft követ-el — 's hogy végre ők az Irlandiában
 fennálló Sz. Egyházi rendtartásnak felfordítatásá-
 ra tzélozható minden törekedésről esküvés ál-
 tal lemondottak, és arra kötelezték magokat,
 hogy semmi a' féle mások félett való jusokat,
 a' mellyekre törvényes szabadságot nem nyertek,
 gyakorolni nem fognak, 's a' Protestans vallást vagy
 a' Protestans hitüeket Irlandiában bántani nem
 fogják. Esedeznek továbbá az alábbirtak azon
 engedelemért, hadd adhassák hozzá ezen jegyzé-
 seikhez még azt is, hogy bár mi keservesen effék
 is nékiek az, hogy ők ezen hitletétellel való igéret-
 re, 's az egész Országban egyedül tsak ők, kén-
 szerttetnének, elmondhatják ők azt azonban, hogy
 mind ezek ő nékiek valóságos bévett principiu-
 maik légyenek, és álhatatos bizodalommal vífel-
 tetnek az eránt, hogy a' Parlamentom az a' Val-
 lást, a' melly egy ilyen hitnek letételét meg en-
 gedi, a' tökéletes türedelemre méltónak lenni ité-
 li; és hogy az ilyen principiumú alattvalókat olyan
 alattvalóknak nézi lenni, a' kiknek hüségébe a'
 Status mindenkor egész bizodalomát helyheztethe-
 ti. Már 26 ezttendők folytak-el az ólta, hogy ő

Ége és a' Parlamentom' két Háza közönséges nyilatkozatást tettek a' felől, hogy az Irlandiai R. Katolikusoknak sok esztendőök alatt megbizonyított tsendes magokvifelete igallással megkívánhatja azt, hogy azon terhek, a' mellyeknek ők alajok vettette vannak, elháríttassanak, 's a' haza boldogsága az által előmozdittasson. A' Katholikusok, a' kik az Irlandiai népnek oly nagy részét teszik, és a' Státus adójának oly nagy részét fizetik: kéntelenítettnek nagy szorgalommal esfedezni az eránt, hogy ők, a' kik a' haza béli legfontosabb jufoktól megfosztatva, és minden hivatalokból és méltóságokból kizorittatva vannak, jobb állapotra helyheztedjenek.,,

Londonból, April. 3 kán. A' Rocheforti Fr. hajós seregnek Napnyugoti Indiába való érkezése, és Dominique szigetének általa esett véletlenül való elfoglalatása, nem kevéské illetemeg kereskedőinket. Tsak annyi reménségünk van még ezen szigetünknek megtarthatásához, hogy a' sziget Kormányozója, a' ki egy fegyveres tsoportal Rupert várába bészárkozott, talám megöltalmazza ezen várat addig, míg Admirális Cochrane a' vezérlése alatt lévő hadi hajókkal a' sziget fejedelmére oda érkezik. Az ujjabb tudósításokat azonközben ezen vidékekről nyughatatlanúl várjuk, annyival is inkább, hogy a' mint halljuk az az 5000 emberekből álló ellenséges sereg, a' melly a' hajókon Fr. országból oda evezett, ott helyben már 12 ezerre szaporittatott, &c."

Frantzia Ország.

A' Császári Udvarnak Mayland felé való útazásáról ezeket jegyezhetjük-meg mostanában: —

A' Császár és Császárné késézőik, a' következendő számu és rangú udvariak, u. m: Egy testörző Gen. Oberster, egy fő Udvari Marschall, a' Császárnénak egy fő Istálómestere, egy fő Udvarló Afzszonyság, 4 más palotás Afzszonyságok, 2 Gen. Adjutánsok, 4 Kamarás urak, 6 Istálómesterek, 2 Palota-Préfektusok, a' Fő Marschallnak 3 Segédjei, egy Alamisnamester, 2 Titoknokok, a' Belső Minister, a' Status-Titoknok, Marschall Moncey, &c, nagy számú komornyikokkal, komornákkal, szakátsokkal, inafokkal, és futókkal egyetemben. —

Troyes várossából e. h. 6-dikán indultak tovább Chalons felé a' Cs. F.gek, a' hova estvéli 8 órakor mentek-bé. Szépen meg vóltak itt ezen alkalmatosságra mindenek világosítottva. A' városban találtató fiatal emberek egy tisztesség lévő testörző Kompaniát formálván mezfzve eléibe mentek a' Cs. utazóknak.

A' következendő tudósítás a' Moniteurben jött-ki közelébről: „Brest, Martz. 30-kán. Admiralis Gant ha u m e a' vezérlése alatt lévő hadihajós seregnek gyakorlásra és mozgásra való alkalmatosságot akarván szerezni, a' mult hónap 27-kén a' kikötőhely belső részéből a' külső öbölbe kivezett, és külömb külömb fordulásokattett. Az ellenséges hajós sereget is megkergette, a' mely után a' Berthaume öbliben állapotott meg, a' hol az ellenség ismét nem soka megmutatta magát 18 Linea hajókkal, a' mellyek között nyoltzanhárom emeletűek, vagy első nagyfáguak vóltak. Gant ha u m e, azonnal hadi rendbe állította hajóit, és megakart verekedni az ellenséggel. Az ütközöt bizonyos-

nak látszott lenni: midőn ellenben az ellenség ismét távozni kezdett, kéttség kívül még több hadi hajókkal akarván öszíze tsatólni magát, a' melyeket az Angliai kikötőhelyekből várt. A' Fr. hajós sereg ismét vízfőz evezett 30-dikban a' Bresti öbölbe szerentsésen, minekutánna gyakorlás béli tzeljät tökéletesen elérte volna, a' nélkül, hogy három napokig tartott fordulásai közben leg kisebb veszedelem is érte volna vagy egygyik hajóját. — (A' Bresti hajós seregnek ugyan ezen mozgulásairól vala fellyebb a' Londoni tudósítások között emlékezet).

A' Touloni hajós sereg ismét azon van, hogy a' kikötőhelyből másod versben is kievezzen. Az öbölnek leg külfőbb részeire vette ki magát. Még pedig mostanában jóval nagyobb erővel állott ki. Mind a' hadi hajóknak száma nagyobb, mind pedig fegyveres nép több ült fel a' hajókra, mint az utóbbi alkalmatossággal. Annyival gyaníthatóbb pedig, hogy bizonyosan ki fog minden órán evezni, hogy az Admirál Nelson hajós serege a' kikötő hely eleibe még vízfőz nem érkezett, hogy a' Fr. hajóknak kievezéseket akadályoztassa.

N é m e t O r f z á g.

A' Francia Császár, ugyan annyi Sas-Rend czimereket küldött ajándékba a' Bavariai Val. Fejedelmi udvarhoz mint a' Berlinihez küldött. —

A' Berlini udvar a' leg ujjabb levelek szerint álhatatosan megmaradott még eddig a' jelen való politikai környúlállásokra nézve egyszer fel vett neutralitásnak fundamentomai mellett. —

Magyar Ország.

Komáromból Aprilisnek 8-dik napján. Igen bettes Kurirjokban, mártöbb ízben emlékeztének az Irók a' Kavé Surrogatamokról. A' már ki hirdetteken kívül, itt mi nállunk, két olly Kavé Surrogatum vagyon folyamatban, mely amazoknál, mind egészséges hasznos vóltára, mind izire, mind könnyen szerezhetőségére 's óltsóságára nézve — nem alább való. Egygyik az Aprókása, mellyel közönségesen levesben szoktunk élni. Ezzel így kell banni: tiszta ruha között dörgölgesd meg az apró-kását, hogy a' liszt rólla le maradjon: azután pörköld meg mint szokták a' rend szerént való Kavét, tsak hogy ezt jóval is tovább kell pörkölni, — majd két annyi ideig, mint a' rendes Kavét. Könnyü megtudni, mikor vagy kéfzen a' pörköléssel. Tégy t. i. a' már meg pörkölt apró-kásából néhány szemet a' Kavé-darálóba: ha fejéret húllat, úgy még pörkölnöd kell azt, továbbatska. — A' már jól meg pörkölt 's meg is darált, vagy megörlött aprókásából, tégy két annyit a' rendes Kavéhoz: főzd meg együtt azzal; de a' fővésnek is továbbatska kell nyúlni, valamint a' higulásnak is, mint ez a' rendes Kavé körül szokott meg esni. Az ekképen kéfzült Kavéről kevés ember gyanitaná, hogy nem tsupa Indiai Kavének a' leve légyen az.

A' másik Kavé Surrogatum, a' Sárga répa. Ezzel így kell bánni: „Tisztítsd meg 's hasogasd hozfázára-négy felé a' sárga répát, metéld kotzkásan kifsebb darabokra: szárasd meg tepfziben vagy deszka darókon a' fütött kementzében: az után pörgöld meg mint a' Kavét. Ebből is,

ha két annyi veszel — a' rendes Kavéhoz : jó ital lesz belőle; tsak hogy ennek is a' meg higgadására valamivel több idő kívántatik, mint a' rendes Kavének.

Somogyváról. Nemes Somogy Vármegyében helyheztetett Martzal helységben lakozó Patikárius Titt. Dulitzky Jósef Ur azon nemes tselekedetét, mely szerént, már egy izben az említett Vármegyében és Helységben fekvő, 's betegeskedő katonaság számára meg kívántató minden Orvosságot, a' maga Patikájából tsupa felebaráti szeretettől indittatván ingyen adott, most ujjonnan az által tetézte, hogy az említett N. Vármegyében helyheztetett Somogyvár Helységbeli lakosoknak, hasonlóképpén minden meg kívántató Orvosságot, tsupa hazafiúi buzgóságból, 's a' nyomorúttakon való szives alszánakozásból pénz nélkül szolgáltatott. — Ugyan az említett N. Vármegye Chirurgusának Lántz Jósef Urnak szives szorgalmatosságát; ki is semmi fáradságát, melly szerént betegségben linlödő félebarátjain segithetett nem sajnállotta; úgy annyira, hogy az már sok rendben említett N. Vármegyében fekvő Somogyvár Helységben (melly Helység nem az ő Járásában vagyon) nagy számmal betegeskedett lakosoknak, nevezetessen pedig ama nagy érdemű idős Nestorunknak, Tóth Sz. Páli Plébanus Fő Tisztelendő Skotovics Miklós Urnak (kinek betsesélete megmaradásán sokan örvendünk) több más betegségben linlödtekkal együtt, kívánt egészségét helyre állította; a' két Magyar Háza előtt esmeretessé tenni érdemesnek itéltem: Szivemből ohajtván, hogy sok illy buzgó, és fáradhatatlan érdemes férfijakat adjon az Isten kedves Hazánkban.

Harmadszori Híradás.

Eö Császári, és Cs. 's Apostoli Királyi Felsége méltóztatott azon Északi Tartományokra Kereskedő Társaságot, mellynek leg főbb tziellya Magyar Országi borokkal az Északi Országokra, nevezetessen az Orosz Birodalomba, és Svécia 's Dánia Országokba való kereskedés, maga Felséges jó tettzésének kegyelmessen leendő kinyilatkoztatása végett, nemcsak jóvá hagyni és meg erősíteni, hanem egyszersmind méltóztatott azt is meg engedni kegyelmessen, hogy az magát Privilegiált Kir. Magyar Északi Társaságnak nevezhesse, és a' Magy. Királyi Tzimerrel élhesse:

Tudósítás.

Minthogy némellyek kívánnák a' Keresztény Észteendő, melly az Epistolák és Evangéliomoknak magyarázatját, és a' Szentek életit rövid summával magában foglalja; ezzel pedig hogy a' Kívánok vigasztaltassanak, szükséges hogy újra nyomtattassék: ezokáért tudokra adatik az óhajtóknak, hogyha elegendő Előfizetők találnak lenni, azontúl prés alá fog adattatni.

A' Prænumeransok az első részért tsak 2 for. 30 krajtzárt fizetnek, a' többiek pedig 3 for. — Az első jelentő hely Buda Landerer Katalin könyvnyomtatójában, vagy pedig a' T. Pater Basilides Kapucinusnál most Besnyön Gvardiánnál, a' hová tessék a' Prænumeransoknak a' nevezett pénzt küldeni. — Költ Besnyön Aprilis 2-ik napján 1805-ik észteendőben.